

Den første sag på dagsordenen var:

Afgørelse af formandens forslag om behandlingen af forslag til rigsdagsbeslutning i anledning af en den 8. februar 1949 i Washington vedtagen konvention om fiskeriet i det nordvestlige Atlanterhav.

Formanden: Som allerede meddelt går mit forslag ud på, at forslaget til rigsdagsbeslutning underkastes to behandlinger efter reglerne for lovforslags første og anden behandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg mit forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udskrivning af en værnescat og et forsvarslån.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2619; fremsættelsen findes i tidenden sp. 36).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Hansen (Kalundborg): Det forslag, vi nu behandler, har jo nydt den ære at blive meget omtalt under de sidste dages debat herinde og endog at blive ophøjet til selve prøvestenen på den gensidige samarbejdsvilje. Det skete ved den dagsorden, vi vedtog i går, og som vist må siges at være noget ganske enestående i dansk parlamentarisk historie; den angiver nemlig, efter hvilke hovedlinier der skal forhandles om et forslag, som på det tidspunkt endnu ikke var kommet til første behandling her i tinget.

Dagsordenen sagde om denne sag, at „tinget erkender nødvendigheden af at tilvejebringe fornøden dækning af de vedtagne forsvarsbevillinger“. De vedtagne bevillinger andrager 350 mill. kr., og dette beløb skal der altså skaffes dækning for gennem den endelige form, vi nu gennem de kommende forhandlinger bliver enige om at give det foreliggende forslag; det kan der efter det forudgående ikke blive nogen diskussion om mellem de tre partier, som i går vedtog dagsordenen.

Må jeg derpå om selve det foreliggende

forslag sige, at det jo er udtryk for, hvad vi fra socialdemokratisk side finder er en rimelig og retfærdig dækningsordning; det er der tidligere givet argumenter for, bl. a. af den højtærede finansminister, og det skal jeg ikke gentage ved denne lejlighed. Men i denne vor holdning finder man også begrundelsen for, at forslaget blev fremsat den 8. august, og for at det indgik i det program, vi under valgkampen forelagde vælgerne. Vi havde naturligvis håbet på en sådan tilslutning under valget, at forslaget kunne være gennemført i det væsentligste uændret. Vi fik ikke denne tilslutning, og vi må derfor fra vor side være rede til forhandling med de partier, der sammen med os erkender, at pengene skal skaffes. Det var det, der gentagne gange blev udtrykt, bl. a. af den højtærede statsminister, under finanslovdebatten, og det var det, som blev sagt gennem dagsordenen i går. Deri ligger naturligvis ikke, at vi svigter vore vælgere; de vil sikkert forstå, at hvad man ikke kan opnå flertal for ved et valg, kan man heller ikke forlange gennemført uden hensyntagen til andres synspunkter. Derimod forekommer det mig, at vi ville svigte, hvis vi i denne situation stillede os fornærmet udenfor og lod andre skrive regningen helt uden vor medvirken.

Dagsordenen i går angav tre hovedlinier, hvorefter forslaget altså skal ændres; det var følgende: skattefradragsretten skal bevares, skattepligten skal udvides, og der skal søges fundet en anden form for finansiering end det foreslåede tvangslån på halvandet hundrede millioner kroner. Når regeringen foreslog, at skattefradragsreglen ikke skulle gælde værnescatten, så var dette efter min opfattelse ikke et forslag, som stillede rigsdagen overfor principielt at tage stilling til skattefradragsreglen, og langt mindre var det et forslag, der tilsigtede at smugle dens afskaffelse igennem — som en eller anden har udtrykt det. Jeg så forslaget som en rent praktisk, hensigtsmæssig foranstaltning, og det må vel være tilladt at mene, at de kommende forhandlinger vil vise dette, og at vi ikke uden grund har ret til at betragte vor indrømmelse på dette punkt som et offer på samarbejdets alter.

Hvis vi nemlig tænker os, at værnescat-